

Innovaatilised lahendused ja säästvad tehnoloogiad

Eesti Energia elektri ja soojuse tootmise arengud

Timo Tatar

Elektritootmise arendamise osakonna juhataja

Eesti Energia AS

27. aprillil 2010 Jõhvis

Edu tagab mitmekülgne ja keskkonnasõbralikum tootmisportfell ning efektiivne opereerimine

- Investeeringud olemasolevate tootmisüksuste keskkonnasõbralikumaks ja konkurentsivõimelisemaks muutmisesse
- Tootmisportfelli mitmekesistamine:
  - Taastuvenergiat ja koostootmist kasutavad uued tootmisüksused Eestis ja lähiriikides
  - Tuumaenergia võimaluse hankimine CO2 heidete oluliseks vähendamiseks
- Meie tootmisvõimsused katavad vähemalt Eesti elektritarbimise, aidates nii tagada Eesti ja meie koduturu energiajulgeolekut

Mitmekesistame oma tootmisportfelli

Arendame maa- ja meretuuleparke

Renoveerime
Põltsamaa hüdroelektrijaama

Võtame maksimaalselt kasutusele elektri ja soojuse
koostootmise potentsiaali

Eesti Energia

Võtame kasutusele prügienergia

Rajame aastaks 2012 olemasoleva Iru elektrijaama juurde prügipõletusploki, mis hakkab pakkuma soojust Tallinna ja Maardu piirkonnale ning muudab aastas energiaks kuni 220 000 tonni üle Eesti tekkivaid jäätmeid

Eesti Energia

Uurime tuumaenergia kasutuselevõtu võimalusi

- Lähiriikides
  - Leedu
  - Arengud Soomes
- Eestis

**Muudame põlevkivist elektri ja soojuse
tootmise keskkonnasõbralikumaks**

Eesti Energia

Põletame koos põlevkiviga 10% ulatuses biokütust

NEJ biokütusest toodetud taastuvenergia katab kuni 100 000 Eesti pere aastase elektrivajaduse

Alates 2009. aasta suvest põletame puiduhaket suuremas mahus mõlemas uues plokis

- See suurendab oluliselt taastuvenergia osakaalu kogu Eesti energiatoodangus
- CO₂ kokkuhoid aastas ühe ploki kohta kuni 142 000 t/a
- 70 000 tonni vähem ladestatud tuhka ploki kohta

Peamine tarnija on RMK

- Märtsikuust tarnib RMK meile biokütust ka rongidega Lõuna-Eestist, mis laiendab oluliselt kütuse hankimise piirkonda

Eesti Energia

Paigaldame neljale Eesti elektrijaama plokile aastaks 2012 väävlipüüdmissaadmed

Kasutatakse Alstomi NID deSO_x tehnoloogiat

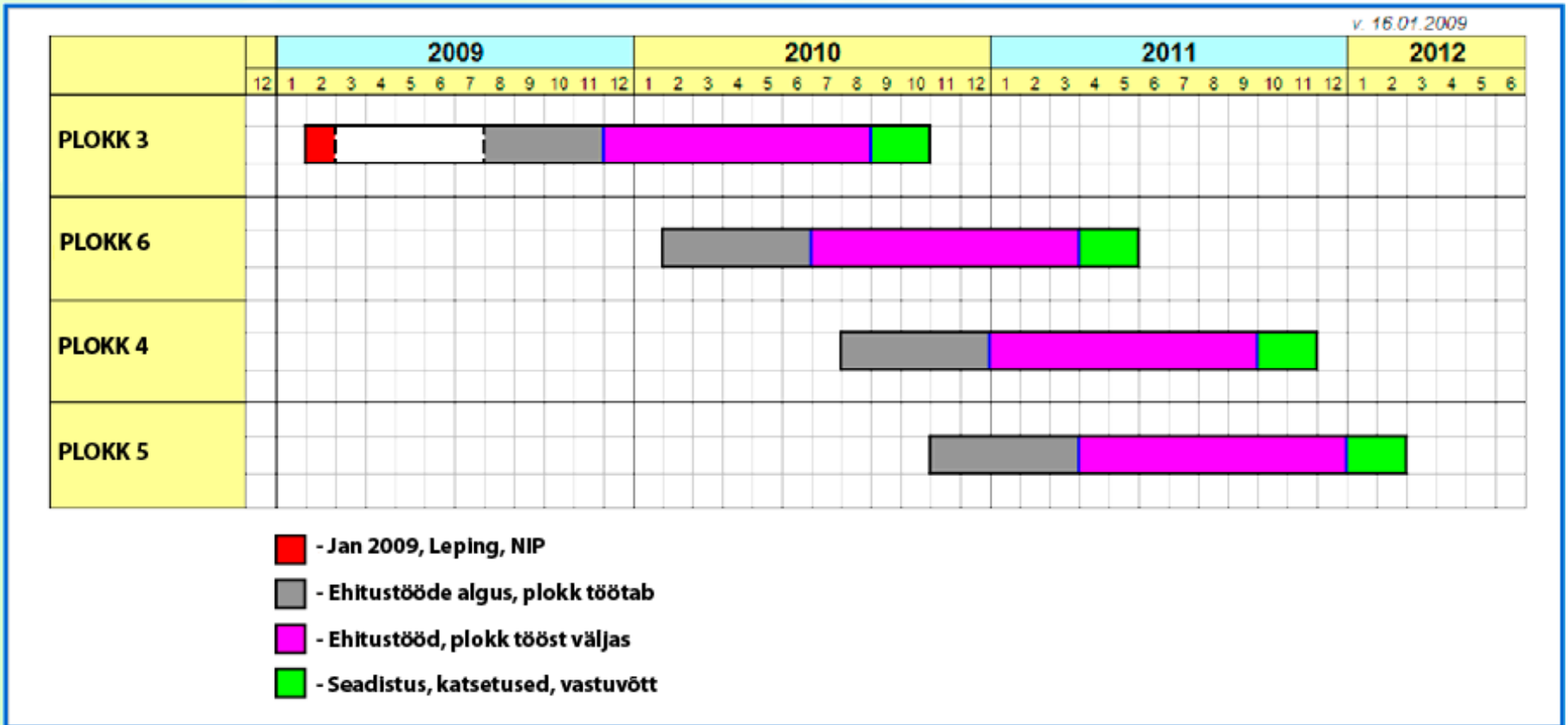

Eesti Energia

DeSOx ehituse ajakava

deSOx PAIGALDAMINE EEJ PLOKKIDELE “3 → 6 → 4 → 5”

Paigaldame 2016 aastaks neljale EEJ plokile lämmastikuheitmete vähendamise seadmed

- Alates 2016. kehtib suurtele põletusseadmetele piirang lämmastikuheitmetele **200 mg/nm³**
- Tänapäevane NO_x tase on olenevalt katelde koormusest **230 – 350 mg/nm³** (madalal koormusel suurem)
- 2008-2010 uuriti erinevate maailmas kasutuses olevate deNO_x tehnoloogiate rakendatavust põlevkivi elektri- jaamades
- Eelistatud tehnoloogiad:
  - Keerispõletus (OFA, ROFA jm.)
  - Selektiivne mittekatalüütiline lämmastikuheitmete vähendamine (SNCR)
- Seoses kõrge lendtuha kontsentratsiooniga ning suure alginvesteeringuga ei ole katalüsaatori kasutamine majanduslikult otstarbekas
- Esimene EEJ plokk varustatakse lämmastikuheitmete vähendamise seadmetega 2012. aastaks

Uus energiakompleks 2x300 MW + Enefit 280

- 1 - Uus elektrijaam 2 x 300 MW
- 2 - Uus õlitehas Enefit-280 seadmega
- 3 - Uus 330 kV lahtine jaotla
- 4 - Kütuseladu

- 5 - Eesti elektrijaam
- 6 - Olemasolev Narva õlitehas

EPC 2x300 MW_{gr} - Tööde maht

- Energiaplokk 1 - 300 MW_{gr};
- Energiaplokk 2 - 300 MW_{gr}; (18 kuud hiljem)
- Turbiin - 1 ploki kohta;
- Katla tüüp - Tsirkuleeriv keevkiht (CFB);
- Katelde arv - 1 või 2 ploki kohta;
- Auruparameetrid - 170 bar, 540/540 °C (560/560 °C);
- Põhikütus - Põlevkivi 7-11 MJ/kg (8,2 MJ/kg);
- Biokütus - 20% (puiduhake, turvas);
- Uttegaas - min 10% (15-20% kui võimalik)
- CCS (CO₂) “readyness” - Vastavalt katlatehasele

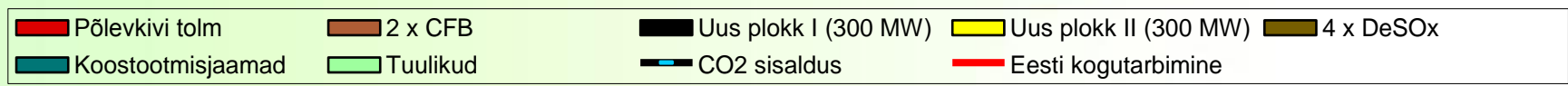
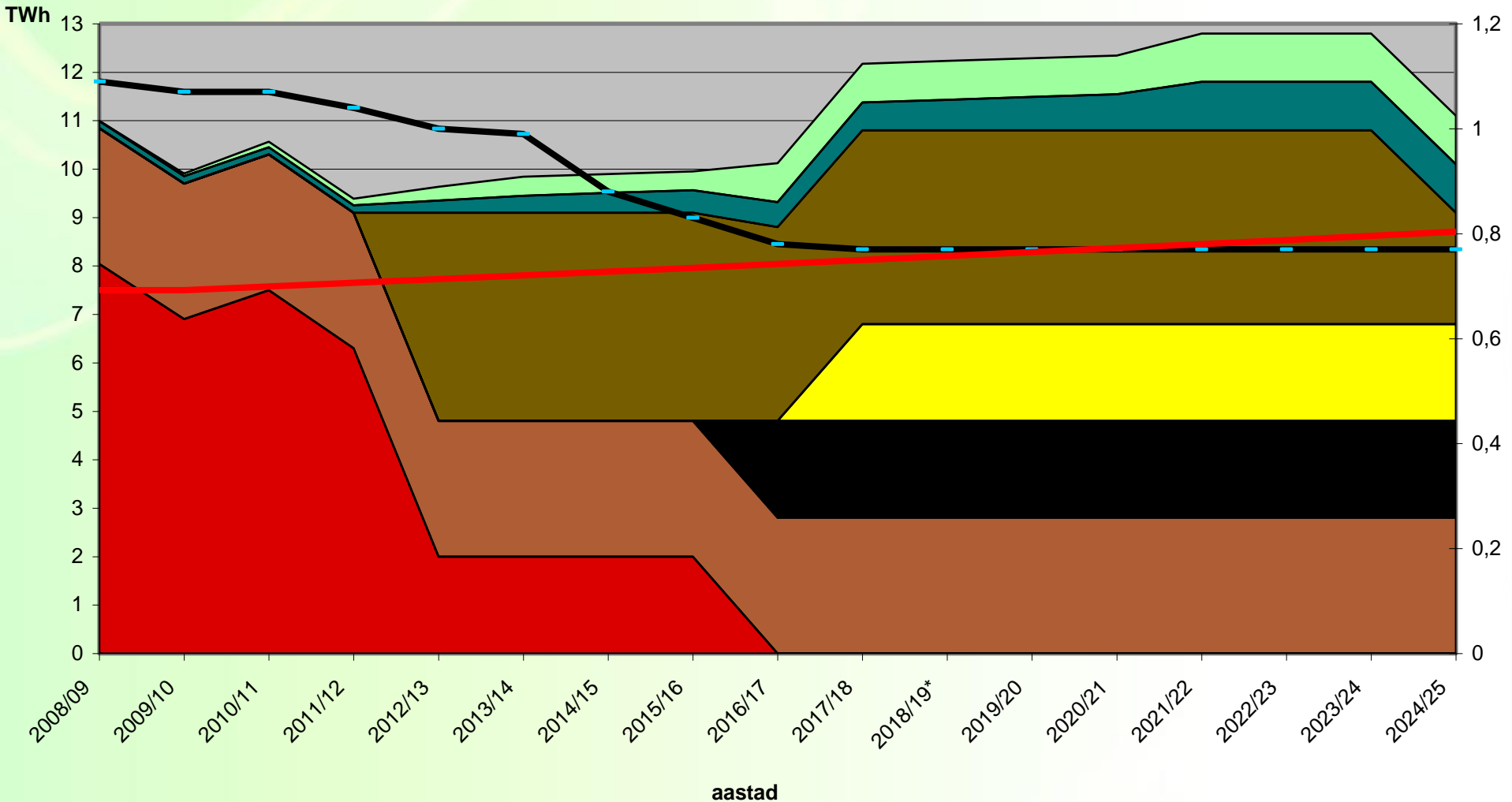
Kuni kahe plokiga uue elektriijaama rajamine Eesti elektriijaama kõrvale

- 2015. aastal valmib esimene 300 MW plokk
- Teise energiaploki ehitus otsustatakse 2012. aastal
- Uue elektriijaama hanke protsess:
  - Pakkumiste esitamise tähtaeg 1. juuli, 2010
  - Pakkujad:
    - Alstom Estonia AS ja Alstom Power Sp. Z o.o. ja Alstom Power Systems SA
    - SNC-Lavalin Polska SP. ZO.O. ja SNC-Lavalin INC

The logo for Alstom, featuring the word "ALSTOM" in a bold, blue, sans-serif font. The letter "O" is stylized with a red circle around it.The logo for SNC-Lavalin, consisting of a blue stylized graphic of two curved arrows pointing right, positioned above the text "SNC • LAVALIN" in a bold, black, sans-serif font.The logo for Eesti Energia, featuring a green stylized graphic of a leaf or flame above the text "Eesti Energia" in a black, sans-serif font.

Eesti Energia tootmisvõimekus kahe uue põlevkivi plokiga

t CO2 / MWh

Täna!